

1 Käytön johtajan perustehtävät

Sähkölaitteiston turvallisen käytön ylläpitämiseksi on sähkölaitteiston haltijan, omistajan tai vuokralaisen, nimettävä käyttötöitä varten käytön johtaja ja tehtävä siitä ilmoitus Tukesin rekisteriin. Vaatimus koskee sellaisia suuria ja laajoja sähkölaitteistoja, joihin kuuluu yli 1 000 voltin nimellisjännitteisiä osia tai sähkölaitteiston liittymisteho ylittää pienjännitteellä 1 600 kilovolttiampeeria (kVA). Liittymisteholla tarkoitetaan sähkölaitteiston haltijan kiinteistölle tai yhtenäiselle kiinteistöryhmälle rakennettujen liittymien liittymistehojen summaa. (STL 1135/2016 60§)

Kun kiinteistöön kuuluu enintään kolme enintään 20 kV:n muuntamoaa tai vastaavaa kytkinlaitosta, käytön johtajan ei tarvitse olla haltijan palveluksessa vaan tehtävää voi hoitaa ns. sivutoimisesti.

Laitteistoissa, joissa on enemmän kuin kolme muuntamoaa tai laitteiston nimellisjännite ylittää 20 kV, on käytön johtajan oltava haltijan palveluksessa tai haltijan ja käytön johtajan työnantajan välillä on oltava sähkölaitteistoa koskeva kunnossapitosopimus. Jakeluverkon haltijan on nimettävä palveluksessaan oleva käytön johtaja. (STL 1135/2016 61§)

2 Käytön johtaja on laitteiston haltijan asiantuntija sähköturvallisuuden ylläpidossa

Käytön johtajan velvollisuudet on esitetty sähköturvallisuuslaissa (STL 1135/2016 62§). Sen mukaan mukaan käytön johtaja vastaa siitä, että:

- sähkölaitteiston käytössä ja huollossa noudatetaan sähköturvallisuuslakia
- sähkölaitteisto on sähköturvallisuuslain edellyttämässä kunnossa käytön aikana
- käyttötöitä tekevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja riittävästi tehtäviinsä opastettuja.

Vastuut ovat suoraan käytönjohtajalle osoitettuja velvoitteita eikä niitä voi sopimuksella siirtää. Vastuisiin liittyviä tehtäviä tai töitä voidaan kuitenkin siirtää toisen henkilön suorittavaksi.

3 Käytön johtajan tehtävät käytännössä

Lain edellyttämän turvallisuustason ylläpitämiseksi käytön johtajan tulee käytännössä vastata ja huolehtia mm. siitä, että:

- sähkölaitteiston käyttö sekä suur- että pienjännitteisten osien osalta on turvallista
- sähkölaitteistolle on laadittu laitteistokohtainen, sähköturvallisuuden ylläpitävä, kalenteriaikaan (mahdollisesti käyttöön) sidottu kunnossapito-ohjelma
- laitteistolle tehdään kunnossapitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja töiden suorituksesta pidetään kirjaa
- sähkölaitteiston kuntoa valvotaan huollon ja kunnossapidon lisäksi käyttäjien omien toimien ohessa tehtävällä ns. käyttöseurannalla
- havaitut puutteet ja viat poistetaan riittävän nopeasti
- sähkölaitteistolle suoritetaan säädösten edellyttämät määräaikaistarkastukset (valtuutettu tarkastaja tai laitos)
- pöytäkirjoissa mahdollisesti todetut puutteet korjataan ja dokumentoidaan siten, että puutteet voidaan osoittaa korjatuiksi

- laitteiston lisäys-, muutos- sekä laajennustöille on tehty säädösten edellyttämät käyttöönotto- ja varmennustarkastukset
- haltijalle on luovutettu tarkastuspöytäkirjat ja havaitut puutteet on korjattu
- sähkölaitteiston käyttöön ja hoitoon tarvittavat välineet, piirustukset, kaaviot ja ohjeet ovat käytettävissä ja ajan tasalla
- laitteistoa koskevat ilmoitukset ja niihin liittyvät muutokset tehdään Tukesin rekisteriin
- sähkölaitteiston käyttötöitä ja niihin rinnastettavia töitä itsenäisesti tekevillä ja valvovilla henkilöillä on riittävä kelpoisuus tai muuten riittävä ammattitaito ja henkilöt ovat opastetut tehtäviinsä.

4 Käytön johtaja johtaa sähkölaitteiston turvallista käyttöä

Käytön johtajan tehtävänä on johtaa laitteiston turvallista käyttöä. Sähköturvallisuuden asiantuntijana hän huolehtii siitä, että hänen ja sähkölaitteiston haltijan vastuulle ja valvontaan annetut tehtävät tulevat suoritetuiksi.

Usein sähkölaitteiston erilaiset korjaus-, huolto- ja kunnossapitotyöt tehdään sähköalan palveluntarjoajien toimesta. Tällöinkin käytön johtaja vastaa siitä, että laitteistoon ja turvalliseen toimintaan liittyvät seikat ja erityispiirteet tulevat huomioituiksi. Käytön johtajan tehtäväalueen asianmukainen hoitaminen edellyttää laitteiston ja toiminnan tuntemusta, riittävää seurantaa ja valvontaa.

Tehtäväalue on laaja. Asianmukaiseen tehtävän hoitoon ei yleensä riitä kerran tai kaksi vuodessa muuntamo- ja sähkökeskustilojen kohdistunut pistokoeluonteinen tarkastuskäynti.

Käytön johtaja huolehtii siitä, että laitteistossa käyttötöitä tekevien henkilöiden ammattitaito ja opastus on riittävää suoritettaviin tehtäviin nähden. Hän myös huolehtii kunnossapidon ja käyttötoiminnan kannalta tarpeellisten menetelmien, vastuiden ja suorittajien määrittelystä. Erityisen tärkeää on ammattitaidon varmistaminen, sähkötyöturvallisuuden valvonta ja järjestelyt silloin kun käytön johtajan johdolla tehdään sähköturvallisuuslain tarkoittamia yksinkertaisia käyttötoimenpiteisiin rinnastettavia korjaus- ja huoltotöitä. (STL 1135/2016 63§)

Sähköturvallisuussäädökset löytyvät esim. Tukesin nettisivujen kautta [Editan säädöstietopalvelusta](#).